

Nr 307.

Av herr **Cassel**, om rätt för person, som häktats för lösdriveri, att få offentlig försvarare.

I rättegångsbalken 21 kap. givas lagbestämmelser om försvaret av för brott misstänkt person. Sålunda skall offentlig försvarare förordnas åt honom av rätten, därest han ej själv utsett sådan och det befinnes att på grund av sakens beskaffenhet eller eljest hans rätt icke kan utan biträde tillvaratagas. Offentlig försvarare äger att av allmänna medel åtnjuta arvode samt ersättning för kostnad och tidsspillan efter vad rätten prövar skäligt. Att den misstänkte på detta sätt garanteras ett fullgott försvar torde stå i bästa överensstämmelse med den allmänna rättsuppfattningen.

Det ur rättssäkerhetens synpunkt betydelsefulla biträde som den misstänkte erhåller enligt rättegångsbalken kan emellertid den enskilde icke komma i åtnjutande av i vissa andra liknande situationer. Så är fallet med för lösdriveri häktad. Enligt lagen angående lösdrivares behandling må länsstyrelsen döma den, som blivit beträdd med lösdriveri innan två år förflutit sedan han meddelats varning för dylikt, till tvångsarbete från och med en månad till och med två år. Har han förut undergått dylikt tvångsarbete eller förekommer eljest försvårande omständighet, må tvångsarbets-tiden utmätas till högst tre år. Om emellertid länsstyrelsen finner sådan mildrande omständighet vara för handen, att han icke skäligen bör dömas till tvångsarbete, äger länsstyrelsen meddela honom förnyad varning.

Det är uppenbart, att här kan bli fråga om ett utomordentligt kännbart ingrepp i den personliga friheten. Likaså är uppenbart, att bedömandet av omständigheterna i det särskilda fallet kan få en avgörande betydelse. På detta bedömande kan bero, huruvida vederbörande skall dömas till tre års tvångsarbete eller endast tilldelas varning. Under sådana förhållanden kan utslaget komma att i hög grad bli avhängigt av den för lösdriveri häktades förmåga att tillvarataga sin rätt. Då det mycket ofta är fråga om personer, som förete själsliga rubbningar av en eller annan art, torde denna förmåga i regel vara högst obetydlig. Rättegångsbalkens bestämmelser om försvarare äro här icke tillämpliga. Ytterst sällan torde en för lösdriveri häktad person äga ekonomiska resurser för att själv anlita försvarare. Lösdrivarlagen föreskriver endast att vid besvär avfattande skall länsstyrelsen vidtaga anstalt att biträde erhålles, om klaganden har behov därav.

Ur rättskänslans synpunkt torde en ändring av lösdrivarlagen åsyftande att bereda en för lösdriveri häktad samma möjlighet att erhålla försvarare som för brott misstänkt person vara i hög grad önskvärd. Det förhållandet

att lösdrivarlagen kan förväntas inom rimlig tid komma att upphöra samt att antalet mål är obetydligt torde icke böra få hindra en reform av denna art.

På grund av vad sålunda framhållits hemställas,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av lösdrivarlagen, att person som häktats för lösdriveri erhåller samma möjlighet att få försvarare med rätt till arvode och ersättning av offentliga medel för denne som föreskrives i rättegångsbalkens 21 kap.

Stockholm den 26 januari 1952.

Leif Cassel.

Nr 308.

Av herr **Cassel**, om utredning rörande redovisning och revision för koncerner.

(Lika lydande med motion i Andra kammaren, nr 404.)

Stockholm den 26 januari 1952.

Leif Cassel.